

Wie kent ze niet, de mannen van de wielclub “Flandria”, die de jaarlijkse wielervedstrijden organiseren en na afloop het gebeuren met kennis van zaken commentariëren, tussen pot en pint. Die toewijding aan het wielergebeuren in Lichtervelde dateert nu reeds van 1921 en heeft dus een artikel in ons jaarboek méér dan verdiend. Luc Haeghebaert ging het reilen en zeilen van de vereniging na van 1921 tot nu.

Heemkundige kring Karel Van de Poele

75 jaar wielclub Flandria (1921-1996)

Luc Haeghebaert

De wielclub Flandria werd in 1921 opgericht en bestond in 1996 dus 75 jaar. N.a.v. dit jubileum werd de club ontvangen op het gemeentehuis. Flandria bestaat nu driekwart eeuw maar dit betekent niet dat er voorheen geen wielactiviteit bestond in Lichtervelde.

Het rijwiel, dat eerst een luxe- of een plezier-artikel was, is nu het algemeen gebruiksmiddel geworden. Iedereen die het benuttigen kan, trekt er zijn voordeel uit. Waar het rijwiel vroeger enkel diende als sportmiddel, wordt het nu gebruikt door werklieden zoowel als door beambten. De eigenlijke liefhebberij is nu over alle klassen van de maatschappij uitgebreid en zoo ziet men -wonder verschijnsel- dat de gewone buitenjongen nu belang stelt en volkomen op de hoogte is van de wederlandschen cycle-sport, zoo goed als den stads-dandy! Men schreeuwt die sport-furia uit als een gevaar, men spreekt van dégénération, bij hogere standen kan het een afwijking teweegbrengen in het geestelijk evenwicht, maar dat onze jonge werklieden liefhebberij vinden in een fonkelend opgepoetst rijwiel, dat zij 't verloop der wedrennen volgen met passie, dat ze 's Zondags uitstapjes doen... is het niet zoo goed en zelfs veel beter dan geld te verspillen aan duivensport, hanengevechten en... drank ?

Stijn Streuvels in "Mijn Rijwiel", verschenen in 1915

Zo weten we dat er voor de Eerste Wereldoorlog al een “veloclub” bestond met de naam “Den Arend” gevestigd in het lokaal “De Zalm” in de Hoogstraat. Op donderdag 24/05/1900 (O.L.H.-Hemelvaart) werd reeds een “Groot Wielrijdersfeest” georganiseerd met 175 BEF prijzen.

Veloclub “Den Arend”, foto genomen vóór 1906: Van links naar rechts: Jules Storme, ..., Theophiel Labens, August Mattan, Modest Goddyn, Ferdinand Vermeersch, Jozef Dousselaere, Henri Maes, en Cyriel Debaille

Onze gemeente kende ook een groot aantal wielrenners, waaronder zelfs een beroemd kampioen: Henri Vanlerberghe. Op zondag 08/08/1909 werd Henri plechtig ingehuldigd omdat hij kampioen van België “der beginnelingen” geworden was. Een feestcommissie werd samengesteld met Jules Tanghe als voorzitter, Aloïs Missinne en August Mattan als ondervoorzitters en Jules De Cuypere als secretaris. Henri Vanlerberghe won in 1919 zelfs de Ronde Van Vlaanderen met niet minder dan 14 minuten voorsprong.

Andere Lichterveldse coureurs uit de vooroorlogse periode waren Paul Popelier en Vandenberghe. Heel wat Lichterveldse wijken kenden hun velokoers: de Kwakkel, de Potteriestraat, het Gildhof, de Stationswijk ...

Na de eerste wereldoorlog werd beslist om een vereniging op te richten om de wielersport te promoten in Lichtervelde. Dit werd de wielclub “Flandria”. Vermoedelijk is de naam afgeleid van de “Flandriens” die toen hun hoogdagen kenden. Als voornaamste persoon bij de stichting moet zeker Jules Tanghe vermeld worden. Hij was blijkbaar al langer met wielrennen bezig want in 1909 was hij voorzitter van de feestcommissie van het inhuldigingsfeest ter ere van Ritten Vanlerberghe. Jules Tanghe werd in 1888 in Lichtervelde geboren en overleed in 1960. Hij runde een handel in bouwmaterialen. Zijn enige grote passie was inderdaad het wielrennen waar hij al zijn vrije tijd voor opofferde en waar hij veel geld in stak. In 1926 is hij lid van het nationaal sportcomité van

de BWB¹. Jules Tanghe was ook voorzitter van de commissie van de Statiekermis die jaarlijks een wielerkoeers inrichtte.

Hij ijverde er ook voor dat Lichtervelde zijn eigen velodroom kreeg in 1921. Misschien was het aanleggen van de velodroom wel de aanleiding tot het oprichten van de wielersclub. De naam van de velodroom was in ieder geval ook "Flandria". De wielerpiste was gelegen in de huidige Lerberghevoetweg². In de jaren '20 kenden heel wat velodromen een periode van hoogconjunctuur, maar die was slechts van korte duur. De meeste verdwenen al na een paar jaar. In Lichtervelde was het niet anders. Na enkele jaren werd de piste opnieuw een weide. Van de Lichterveldse piste is helaas bijna niets bewaard gebleven. Alleen enkele uitslagen in de pers herinneren ons aan dit stukje plaatselijke geschiedenis.

Ondanks het verdwijnen van de velodroom bleef de wielersclub bestaan en ging men zich toeleggen op wielerswedstrijden op de weg. In de tussenoorlogse periode was de voornaamste jaarlijkse wedstrijd deze die op kermiszonntag verreden werd. Zo zien we dat Flandria in 1925 een toelage van BEF 500 krijgt *"voor den gewoonen velokoeers van kermiszonntag"*. Ook werden er andere activiteiten georganiseerd, zoals het grote sportfeest op Pinksterzonntag 08/06/1924, met verschillende velokoeersen en optredens van de beide Lichterveldse fanfares.

Het oudst bekende bestuur van het "sportcomiteit Flandria" vinden we in "Den Thouroutenaer" van 01/06/1924. De leden waren toen: Jules Tanghe, voorzitter, Xavier Baert, Leon Vandeputte, Jules Sauer, Emiel Vanmoerkercke, Remi Vallaey, P. Boon, Felix Vanpoucke, Jules Hendrickx, M. Mattan, Henri Vanlerberghe, Achiël Depreytere, Maurice Sauer, Hildeman Claerbout, J. Ghyselinck, Em. Maes en Cyriel Vandewalle.

In 1945 zag het bestuur er als volgt uit: Jules Tanghe, voorzitter, André De Vlieghe, Marcel Tempelaere, Etienne Decuypere, André Desloovere, Eugène Dejaeghere, Roger Wostyn, Marcel Declercq, André Minne en Maurice Sauer. Van de oorspronkelijke ploeg uit 1921 bleven dus enkel Jules Tanghe en Maurice Sauer over. Het is dit bestuur dat in 1945, in de euforie van de bevrijding, besloot een "Grote Prijs der Politieke Gevangenen" te organiseren voor beroepsrenners. Er werd geopteerd om de wedstrijd op kermisdonderdag 26 september te laten doorgaan. De eerste editie, die 150 km lang was, werd gewonnen door André Maelbrancke.

¹ bron: Patrick Cornillie

² Deze straatnaam heeft niets te maken met onze wielerskampioen, zoals wel eens beweerd wordt. In de Atlas der Buurtwegen van 1844 is er immers al sprake van een Jan Lerbergheweg.

Het bestuur uit 1945. U herkent: Jules Tanghe, voorzitter, André De Vlieghe, Marcel Tempelaere, Etienne Decuypere, André Desloovere, Eugène Dejaeghere, Roger Wostyn, Marcel Declercq, André Minne en Maurice Sauer. (Repro K. Desplenter)

Deze koers, die de hoofdactiviteit is van de club, gaat nog altijd door op dezelfde dag en is een vaste waarde geworden, zowel in het Lichterveldse kermisprogramma, als in het West-Vlaamse wielersport-gebeuren. Naar aanleiding van de vijftigste editie van deze grote Flandriaprijs publiceerde Lichterveldenaar Patrick Cornillie een boek "Lichtervelde op twee wielen", waarin de kermisdonderdagkoers uitgebreid aan bod komt.

In 1950 werden een erevoorzitter (Maurits Paepe) en twee ondervoorzitters (Alberic Tempelaere en Etienne Decuypere) aangesteld, en was André Devlieghe secretaris. Andere nieuwe namen waren: Theofiel Delaere, Maurits Verpoot, Gerard Wostyn, Sylvain Demeyere, Frans Vanderper, Willy Catteeuw, Roger Carpentier, Michel Delameilleure, André Deseyne en Josué Labens.

In 1955 werd Gerard Wostyn ondervoorzitter in de plaats van Etienne Deurinck. Maurits Lefever werd penningmeester, Firmin Lycke secretaris, en Cyriel Vereecke, Frans Bossu, André Jacobs, en Sylveer Demeyere kwamen de ploeg vervoegen. In 1958 werden ook Leon en Jozef Vercaemer lid van de Lichterveldse wielersportclub.

Toen voorzitter Jules Tanghe in 1960 overleed, werd hij opgevolgd door Alberic Tempelaere. Albert Vereecke werd de nieuwe ondervoorzitter, en in 1962 ook de nieuwe secretaris, een functie die hij tot in 1994 zou blijven uitoefenen. In de zestiger jaren was het lokaal gevestigd in café "De Sportwereld" bij Michel Storme.

Een aparte vermelding in dit relaas verdient de doortocht van de Ronde van Frankrijk op 27/06/1990 door Lichtervelde. Tot op heden was dit de enige keer dat de tour onze

gemeente aandeed. De bevoorrading van de renners had plaats in de Marktstraat, de Markt en de Hoogstraat. Duizenden mensen waren toen naar Lichtervelde afgezakt om dit evenement mee te maken. Flandria werd toen ingeschakeld in de ordehandhaving.

In 1971 werd André Deseyne de nieuwe voorzitter en hij is dit tot voor enkele jaren gebleven. In datzelfde jaar kreeg de club de titel van "Koninklijke Vereniging", en mocht voorzitter Deseyne de oorkonde in ontvangst nemen uit de handen van gouverneur Pierre van Outryve d'Ydewalle.

Het huidig bestuur is ongeveer hetzelfde, met dit verschil dat André Deseyne erevoorzitter geworden is, Lucien Bruneel voorzitter en Eric Vanrobaeys secretaris. Albert Vereecke is inmiddels overleden.

Het bestuur in 1994: André Deseyne, voorzitter, Cyriel Samyn, ondervoorzitter, Lucien Bruneel, secretaris, Adolf Viaene, penningmeester, Jozef Vercaemer, Albert Vereecke, Georges Clarysse, Eric Vanrobaeys, Roger Meersschaert, Kurt Doom, Prosper Vancolen, Ronny Vancolen en Jules Demulder. (Foto K. Desplenter)

We mogen hier niet vergeten dat Flandria ook jaarlijks in de maand december instaat voor een cyclocross-wedstrijd in onze gemeente. Tot in de jaren 80 was dit een wedstrijd voor beroepsrenners, daarna moest men zich noodgedwongen beperken tot een B-koers waarvan de meest recente edities doorgingen op de wijk Groenendale.

Flandria is er reeds 52 jaar in geslaagd om de beroepsrennerswedstrijd in Lichtervelde met succes te organiseren en heeft door haar werking zeker haar plaats in de Lichterveldse geschiedschrijving meer dan verdiend.

oooooooooooo